

ROMÂNIA



CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
PLENUL

HOTĂRÂRE nr. 580

din 13 septembrie 2011

Prin raportul nr. 183/IJ/151/SIJ//17625/ST/2011, Inspekția judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii cererea formulată de doamna judecător Mioc Alina Nicoleta, doamna judecător Smarandache Carmen Teodora, doamna judecător Boureanu Oana și domnul judecător Moldovan Dumitru Daniel, de apărare a independenței și imparțialității profesionale.

Analizând raportul Inspekției judiciare și văzând înscrisurile atașate, Plenul reține următoarele:

În temeiul art. 75 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 30 alin. (1) și (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 3 alin. (1) și (3) din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea nr. 328/2005 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, doamna judecător Mioc Alina Nicoleta, doamna judecător Smarandache Carmen Teodora, doamna judecător Boureanu Oana și domnul judecător Moldovan Dumitru Daniel, din cadrul Tribunalului Brașov, au formulat cerere de apărare a independenței și imparțialității profesionale.

Față de cererea formulată, Plenul reține următoarele:

Cu adresa nr. 88/39/20.01.2011, înaintată de doamna judecător Alina Nicoleta Mioc, președintele Tribunalului Brașov, înregistrată sub nr. 1/1886/1154/24.01.2011, a fost transmisă Consiliului Superior al Magistraturii adresa primită de Tribunalul Brașov din partea domnului Lazăr Comănescu, ambasadorul României la Berlin, precum și răspunsul la această adresă comunicat de tribunal, precizându-se că, în situația în care se va considera că solicitarea domnului ambasador constituie o imixtiune în buna desfășurare a actului de justiție, să se întreprindă demersurile necesare.

La data de 09.03.2011, a fost înaintată de către Tribunalul Brașov adresa nr. 3/88/39/02.03.2011, prin care se aduc precizări la cererea din data de 20.01.2011.

Astfel, doamnele judecător Mioc Alina Nicoleta, Smarandache Carmen Teodora, Boureanu Oana și domnul judecător Moldovan Dumitru Daniel au solicitat să se dispună măsurile necesare, conform legii, ca urmare a posibilei imixtiuni în activitatea de judecată săvârșită de ambasadorul României la Berlin – în cursul soluționării cauzei civile ce a format obiectul dosarului

Tribunalului Brașov.

În susținerea cererii s-a arătat că, în cursul soluționării dosarului al Tribunalului Brașov, având ca obiect recurs împotriva unei încheieri de suspendare a judecății cauzei, pronunțată de Judecătoria Brașov în , s-a depus de către ambasadorul României la Berlin o cerere adresată președintelui Tribunalului Brașov, ministrului justiției, ministrului administrației și internelor, secretarului de stat din cadrul Ministerului Afacerilor Externe și prefectului Județului Brașov.

Prin această cerere, domnul ambasador a arătat că a primit din partea domnului cetățean german, o solicitare de sprijin în vederea soluționării problemei cu care se confruntă privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra unor terenuri situate în județul Brașov și care ar fi fost atribuite ilegal unor alte persoane.

La _____ a fost depusă și această adresă, care a fost înaintată de completul de judecată președintelui instanței, spre competență soluționare.

Judecătorii mai sus menționați au apreciat că, prin depunerea acestei cereri de către o persoană care nu are nicio calitate în cauza care a fost dedusă judecății, coroborat cu faptul că această persoană a uzat de funcția pe care o îndeplinește pentru a determina instanța de judecată să pronunțe o soluție, a avut loc o ingerință nepermisă în activitatea de judecată a instanței.

S-a mai menționat că prezenta sesizare se întemeiază pe faptul că în cuprinsul adresei înaintate se arată textual: „În măsura în care va continua să întâmpine dificultăți, _____ care este o persoană cunoscută în mediile de afaceri, politic și jurnalistic german, ne-a lăsat să înțelegem că se va vedea nevoit să apeleze și la sprijinul acestora pentru ca soluționarea acestei cauze să nu mai fie tergiversată. Rog prin urmare ca solicitarea _____ să fie analizată cu maximă atenție.”

Având în vedere cererea formulată de doamnele judecător Mioc Alina Nicoleta, Smarandache Carmen Teodora, Boueanu Oana și domnul judecător Moldovan Dumitru Daniel, Inspekția judiciară a efectuat verificări, în urma cărora s-au reținut următoarele:

La data de 10.01.2011, a fost înregistrată la Tribunalul Brașov - Cabinetul președintelui - adresa mai sus menționată, formulată de domnul Lazăr Comănescu, ambasadorul al României la Berlin, adresă care a fost comunicată, de asemenea, ministrului justiției, ministrului administrației și internelor, secretarului de stat din cadrul Ministerului Afacerilor Externe și prefectului Județului Brașov.

În cuprinsul adresei, domnul ambasador a arătat că a primit din partea domnului _____, născut în Brașov, în prezent cetățean german, o solicitare de sprijin în vederea soluționării problemei cu care se confruntă de aproape un deceniu, privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra unor terenuri aparținând familiei sale, situate în județul Brașov și care ar fi fost atribuite ilegal unor alte persoane.

Cauza face obiectul unui proces de comparare de titluri, aflat pe rolul Judecătoriei Braşov precum şi al unui proces de anulare absolută de falsuri, care a fost suspendat fără motivare. Prin recursul depus la Tribunalul Braşov, a solicitat repunerea pe rol, termenul fixat de instanţă fiind

În cuprinsul adresei s-a mai arătat că, „în măsura în care va continua să întâmpine dificultăţi, care este o persoană cunoscută în mediile de afaceri, politic şi jurnalistic german, ne-a lăsat să înţelegem că se va vedea nevoit să apeleze şi la sprijinul acestora pentru ca soluţionarea acestei cauze să nu mai fie tergiversată”. În final, s-a adresat rugămintea ca solicitarea să fie analizată cu maximă atenţie.

La data de 20.01.2011, cu adresa nr. 88/39/2011, preşedintele Tribunalului Braşov a comunicat un răspuns către Ambasada României la Berlin, în care domnului ambasador i s-a învederat că, neavând nicio calitate procesuală în cele două dosare, nu i se pot furniza informaţii despre procedură şi că toţi judecătorii din cadrul Tribunalului Braşov sunt independenţi şi imparţiali şi asigură un tratament juridic nediscriminatoriu, indiferent de cariera profesională sau de statutul participanţilor la procedurile judiciare.

În ceea ce priveşte Plenul reţine că acesta a fost înregistrat pe rolul Judecătoriei Braşov şi are ca obiect cererea formulată de reclamantele în contradictoriu cu pârâţii cedat pe parcursul procesului, prin succesori prin care s-a solicitat instanţei ca, prin hotărârea ce se va pronunţa, să se constate că reclamantele sunt titularale ale dreptului de proprietate înscris în cartea funciară, în exclusivitate asupra parcelelor cu destinaţie loc de casă, situate administrativ în oraşul Predeal, Zona „Trei Brazi”, ce se identifică în

să se constate că titlurile de proprietate prin care pârâţii

și-au înscris dreptul de proprietate în cartea funciară cu caracter nedefinitiv, nu sunt opozabile reclamantelor în măsura în care numerele topografice se suprapun în totul sau în parte parcelelor de teren al căror proprietare sunt; obligarea pârâților să respecte liniștită posesie a reclamantelor asupra terenurilor proprietate, cu redarea terenurilor în suprafață de 5000 mp în deplină proprietate și posesie.

În cauză, _____ a formulat cerere de chemare în garanție a Comisiei Locale pentru aplicarea Legii nr. 18/1991 Predeal și a Comisiei Județene pentru aplicarea Legii nr. 18/1991 Brașov.

Pârâta _____ a formulat cerere reconvențională prin care a solicitat ca, prin hotărârea ce se va pronunța, să se constate că este proprietară cu titlu de cumpărare a terenului de 1000 mp situat în localitatea Predeal Zona „Trei Brazi”; să se constate că titlul de proprietate evidențiat prin înscrierea în cartea funciară este opozabil erga omnes; obligarea pârâtelor reconvenționale să-i lase în deplină proprietate și posesie imobilul.

Prin sentința _____ Judecătoria Brașov a declinat competența de soluționare a cauzei în favoarea Tribunalului Brașov.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs pârâțul _____
Recursul a fost admis de Tribunalul Brașov prin _____, care a casat sentința de declinare și a dispus înaintarea cauzei la judecătoria, ca instanță competentă material. Dosarul a fost înregistrat sub același număr, stabilindu-se termen pentru reluarea judecării la _____ ultimul termen a fost stabilit la data de _____

Durata procedurii în această cauză a fost determinată, în principal, de necesitatea administrării probei cu expertiza topografică, lipsa experților în acest domeniu conducând la întârzieri mari în efectuarea lucrărilor dispuse de instanțe (până la sfârșitul lunii martie 2011 în cadrul Biroului Local de Expertize Brașov funcționând doar 8 experți topografi, fiecare dintre aceștia având în mod constant în lucru, în medie, câte 150 de dosare). În cauză, expertiza a fost dispusă la termenul din _____ raportul de expertiză a fost depus la dosar la _____, iar în perioada _____ cauza a fost amânată la solicitarea părților, pentru

soluționarea amiabilă a litigiului. La termenul din [] a fost dispusă efectuarea unui nou raport de expertiză, care a fost depus la dosar la data de [] în acest interval procedându-se la aplicarea a 13 amenzi judiciare expertului desemnat în cauză.

În urma verificărilor, a rezultat că în cauză s-au acordat 26 de termene pentru efectuarea raportului de expertiză topografică, la 5 termene s-au discutat obiecțiunile la rapoartele de expertiză întocmite, 6 termene au fost acordate la solicitarea părților pentru soluționarea amiabilă a litigiului, 6 termene s-au acordat urmare a constatării în cauză a neîndeplinirii procedurii de citare cu părțile, iar la 3 termene cauza a fost amânată urmare a admiterii cererilor de lipsă de apărare formulate de părți.

Plenul apreciază că durata procedurii în fața instanței de fond nu poate fi considerată rezonabilă (cauza fiind înregistrată la data de [] și nesoluționată în primă instanță până în prezent), însă, având în vedere considerentele anterior expuse, nu se poate reține o culpă în sarcina judecătorilor care au instrumentat cauza ce face obiectul dosarului [] termenele acordate fiind justificate, în general, așa cum s-a menționat mai sus, de cauze obiective.

Referitor la dosarul [] care are ca obiect recursul declarat împotriva [] prin care Judecătoria Brașov a dispus suspendarea cauzei în dosarul [] se reține că, prin acțiunea înregistrată pe rolul Judecătoriei Brașov la data de sub [] reclamantele [] au chemat în judecată pe pârâții [] asupra terenurilor, [] asupra [] solicitând: constatarea nulității absolute a procesului verbal de punere în posesie din [] eliberat de Comisia Locală Predeal pentru stabilirea dreptului de proprietate asupra terenurilor pe numele [] constatarea nulității absolute a titlului de proprietate eliberat de Comisia Județeană Brașov pentru stabilirea dreptului de proprietate asupra []

terenurilor pe numele _____ pentru suprafața de 5.000 mp;
constatarea nulității absolute a „actului de vânzare cumpărare” autentificat sub nr. _____
încheiat între pârâții _____, pe de o parte și _____
pe de altă parte; constatarea nulității absolute a „actului de vânzare cumpărare” autentificat sub
încheiat între pârâții _____, pe de o parte și _____
pe de alta; constatarea nulității absolute a „actului de vânzare cumpărare”
autentificat sub _____ încheiat între pârâții _____ pe
de o parte și _____ pe de alta; radierea înscrisurilor în cărțile funciare
provizorii și desființarea acestora – a drepturilor înscrise pe numele pârâților.

Prin _____ pronunțată de Judecătoria Brașov, s-a
dispus suspendarea judecării cauzei în temeiul dispozițiilor art. 244 alin. 1 pct. 1
Cod procedură civilă, până la soluționarea irevocabilă a litigiului ce face obiectul
dosarului _____ al Judecătoriei Brașov.

Împotriva acestei încheieri, reclamantele _____ au
formulat recurs, cauza fiind înregistrată pe rolul Tribunalului Brașov sub nr. _____
Prin decizia _____ Tribunalul Brașov a admis
recursul declarat împotriva _____ pronunțată de Judecătoria
Brașov, în sensul respingerii cererii de suspendare a cauzei, până la soluționarea
irevocabilă a litigiului ce face obiectul dosarului _____

S-a reținut, în esență, că pentru a se putea proceda la compararea titlurilor
atunci când există pe rolul instanțelor o acțiune care ca obiect constatarea nulității
titlurilor care trebuie comparate, este necesar ca mai întâi să se verifice legalitatea și
temeinicia acestora, întrucât, în caz contrar, ambele soluții pronunțate nu ar
conduce la nici un rezultat util părților, dând naștere unor viitoare procese legate de
stabilirea titlului mai bine consolidat. Pe de altă parte, s-a avut în vedere că
terenurile sunt intabulate în cartea funciară, iar la compararea acestora este necesar
ca în prealabil să fie finalizat procesul care vizează analizarea legalității titlurilor care
se compară. Pronunțarea constatării nulității titlurilor de proprietate are o înrâurire
esențială asupra acțiunii în revendicare, în sensul că, practic, nu ar mai exista

obiectul comparării de titluri în cazul constatării nulității parțiale sau totale a unuiu dintre titluri sau a tuturor acestor titluri.

Plenul mai reține că la acest dosar a fost depusă adresa Ambasadei României la Berlin, membrii completului de judecată luând astfel cunoștință de conținutul său.

Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, judecătorul și procurorul care consideră că independența, imparțialitatea sau reputația profesională îi este afectată în orice mod, se poate adresa Consiliului Superior al Magistraturii, care, după caz, poate dispune verificarea aspectelor semnalate, publicarea rezultatelor acestora, poate sesiza organul competent să decidă asupra măsurilor care se impun sau poate dispune orice altă măsură corespunzătoare, potrivit legii.

Conform art. 75 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „Consiliul Superior al Magistraturii are dreptul și obligația de a apăra judecătorii și procurorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea. Judecătorii sau procurorii care consideră că independența și imparțialitatea le sunt afectate în orice mod prin acte de imixtiune în activitatea profesională se pot adresa Consiliului Superior al Magistraturii, pentru a dispune măsurile necesare, conform legii.”

În speță, doamnele judecător Mioc Alina Nicoleta, Smarandache Carmen Teodora, Boureanu Oana și domnul judecător Moldovan Dumitru Daniel au sesizat ingerința în activitatea de judecată, decurgând din modalitatea în care ambasadorul României la Berlin, domnul Lazăr Comănescu, s-a adresat conducerii Tribunalului Brașov de pe poziția unei persoane care nu are nicio calitate în cauzele la care se face referire în adresa astfel comunicată, dar care ocupă o înaltă demnitate publică.

La analizarea cererii magistraților sus-menționați, Plenul va avea în vedere semnificația noțiunilor de independență și imparțialitate a judecătorului, urmând a se stabili dacă aspectele invocate ca fiind acte de imixtiune aduc atingere independenței și imparțialității.

În conformitate cu prevederile art. 2 alin. (3) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, judecătorii sunt independenți, se supun numai legii și trebuie să fie imparțiali.

Astfel cum a fost analizată, prin raportare la factorii de presiune ce o pot influența, independența a fost definită ca fiind capacitatea magistratului de a decide măsuri, conform legii, fără nicio intervenție (influență) externă, capacitatea de a conștientiza factorii externi ce influențează sau creează aparența unei influențe, precum și capacitatea de a respinge factorii de natură externă ce influențează sau creează aparența unei influențe.

Potrivit înțelegerii generale a noțiunii, imparțialitatea este „calitatea de a fi imparțial; nepărtinire, obiectivitate”. A fi imparțial înseamnă „a fi capabil de a face o apreciere justă și obiectivă”.

Raportând conceptul de imparțialitate la sistemul judiciar, în literatura juridică se susține că imparțialitatea se referă la starea de spirit sau atitudinea instanței în raport cu problemele și părțile dintr-un anumit caz. Termenul de imparțialitate se referă la absența părtinirii reale sau doar percepute.

Independența judecătorilor este o condiție obligatorie pentru existența statului de drept și garanția fundamentală a unui proces echitabil. Această independență nu este însă o prerogativă sau un privilegiu în propriul interes al judecătorilor, ci în interesul statului de drept și al celor care caută și doresc înfăptuirea justiției (independența a fost creată pentru a se institui cea mai puternică garanție pentru a proteja în primul rând cetățeanul de abuzurile celorlalte puteri și pentru a-i fi apărate drepturile).

Conform Recomandării CM/Rec(2010)12 a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la judecători, independența, eficiența și responsabilitățile - scopul independenței, astfel cum se prevede la art. 6 din Convenție, este de a garanta fiecărei persoane dreptul fundamental de a fi examinat cazul său în mod echitabil, având la bază doar aplicarea dreptului și fără nici o influență nepotrivită.

Independența individuală a judecătorilor este garantată de independența sistemului judiciar în ansamblul său. În acest sens, independența judecătorilor este un aspect fundamental al statului de drept. Judecătorii trebuie să beneficieze de libertate neîngrădită de a soluționa în mod imparțial cauzele, în conformitate cu legea și cu propria apreciere a faptelor. Judecătorii trebuie să aibă puteri suficiente și să fie în măsură să le exercite pentru a-și îndeplini sarcinile lor și pentru a menține autoritatea lor și prestigiul instanței. Toate persoanele care au legătură cu un caz, inclusiv organismele publice sau reprezentanții lor, trebuie să se supună autorității judecătorului.

Principiul independenței justiției presupune independența fiecărui judecător în parte în exercitarea funcțiilor judiciare. Judecătorii trebuie să ia decizii în mod independent și imparțial și să poată acționa fără niciun fel de restricții, influențe nepotrivite, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, fie chiar autorități judiciare.

Prin raportare la prevederile art.1 paragraf 4 și art. 124 paragraf 3 din Constituție, care impun ca toate celelalte autorități publice să se abțină de la acte, fapte, gesturi, atitudini și declarații care pot afecta independența instanțelor și a judecătorilor sau pot ridica suspiciuni cu privire la imparțialitatea acestora, Plenul apreciază că imparțialitatea și independența judecătorilor sunt asigurate nu numai prin eliminarea intervențiilor directe pe parcursul soluționării unei cauze, ci și prin garantarea independenței sistemului judiciar în ansamblul său, condiție necesară asigurării dreptului la un proces echitabil, iar în acest scop trebuie eliminată orice intervenție inadecvată a celorlalte puteri în activitatea de judecată (mai mult, puterile executive și legislative au sarcina de a nu adopta măsuri susceptibile de a pune în pericol independența judecătorilor).

În speță, Legea nr. 269/2003 privind Statutul Corpului diplomatic și consular al României, care reglementează drepturile și obligațiile Corpului diplomatic și consular al României nu are anumite prevederi exprese referitoare la raporturile cu Autoritatea judecătorească, astfel că aceste raporturi sunt guvernate de principiile generale statuate de Constituție, printre care și separația puterilor în stat și independența judecătorilor.

Demersul domnului ambasador, prin forma de concretizare a acestuia, respectiv adresarea directă către președintele Tribunalului Brașov, instanță pe rolul căreia se afla în curs de soluționare recursul declarat în dosarul , a fost perceput de președintele tribunalului și de membrii completului de judecată investiți cu soluționarea recursului în dosarul anterior menționat, care au luat cunoștință de adresă, urmare a depunerii acesteia și la dosarul cauzei, drept o ingerință în activitatea de judecată.

În jurisprudența Curții Europene de Justiție, se apreciază în mod constant că un rol important în asigurarea independenței și imparțialității judecătorului îl au și aparențele (cauzele Findlay versus Regatul Unit, 25.09.1997, Mc Gonnell versus Regatul Unit, 08.02.2000), astfel încât solicitările adresate instanțelor judecătorești de alte autorități (în speță, de ambasadă, prin ambasador, ca reprezentant al puterii executive) trebuie să elimine orice suspiciune privind afectarea independenței judecătorilor.

De asemenea, potrivit aceleiași Recomandări - CM/Rec(2010)12 a Comitetului de Miniștri - procedurile judiciare și problemele privind administrarea justiției sunt de interes public. Dreptul la informare cu privire la acestea trebuie exercitat ținându-se seama de limitele impuse de independența justiției. Judecătorii, care sunt parte a societății pe care o deservește, nu pot administra justiția într-o manieră efectivă fără încredere din partea publicului. Ei trebuie să se informeze despre așteptările societății cu privire la sistemul judiciar și despre nemulțumirile la adresa funcționării sale. Judecătorii ar trebui să acționeze și să fie percepuți ca

acționând liber de orice influență externă nepotrivită în procedurile judiciare. Judecătorii trebuie să judece cazurile care le sunt încredințate și să trateze fiecare caz cu diligență și într-un termen rezonabil.

Prin raportare la cele anterior prezentate rezultă că, în speță, adresarea directă a domnului ambasador al României la Berlin către Tribunalul Brașov, cu o sesizare privind două cauze în care nu este parte, aflate în curs de soluționare pe rolul Judecătoriei Brașov și Tribunalului Brașov, prin care nu se învederează, în concret, fapte sau conduite contrare dispozițiilor legale sau normelor de deontologie profesională manifestate de judecătorii investiți cu soluționarea celor două cauze, pe parcursul procedurii, ci se aduce la cunoștința conducerii instanței că persoana care a solicitat sprijinul domnului ambasador, care nu este parte în dosarele la care se face referire în adresă, va apela la sprijin din domeniul economic, politic și mediatic, pentru a determina o anumită conduită a instanței, respectiv aceea de a nu mai tergiversa soluționarea cauzei, este apreciată de Plen, prin aparența creată, ca reprezentând o ingerință în activitatea de judecată, de natură a aduce atingere independenței judecătorilor.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 30 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți;

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Admiterea cererii de apărare a independenței și imparțialității profesionale formulate de doamnele MIOC ALINA NICOLETA, SMARANDACHE CARMEN

TEODORA, BOUREANU OANA și domnul MOLDOVAN DUMITRU DANIEL,
judecători la Tribunalul Brașov.

Art.2 - Prezenta hotărâre se comunică Biroului de informare publică și relații cu
mass-media, în vederea emiterii unui comunicat de presă în sensul celor dispuse.

Art.3 - Transmiterea unei adrese Ministerul Afacerilor de Externe.

Data în București, la data de 13 septembrie 2011

Președinte,

Judecător Nicolae Horațiu DUMBRAVĂ

